

Občina Šmartno pri Litiji
Tomazinova ulica 2
1275 Šmartno pri Litiji

Številka: 3502-71/2021/5

Datum: 9. 12. 2021

**Zadeva: Usmeritve za oblikovanje izhodišč za pripravo sprememb in dopolnitev
Občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji za širitev kamnoloma Vetrnik ter
ureditev območja gradu Bogenšperk**

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo (v nadaljevanju: ministrstvo), je dne 3. 11. 2021 prejelo dopis Občine Šmartno pri Litiji št. 3503-1/2019-9 z dne 3. 11. 2021, da na podlagi 108. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju: ZUreP-2) kot nosilec urejanja prostora poda usmeritve za oblikovanje izhodišč za pripravo sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji za širitev kamnoloma Vetrnik ter ureditev območja gradu Bogenšperk (v nadaljevanju: izhodišča za pripravo OPN).

Izhodišča za pripravo OPN morajo po določbah 108. člena ZUreP-2 upoštevati cilje urejanja prostora, podatke iz prikaza stanja prostora, poročila o prostorskem razvoju, zahteve nadrejenih prostorskih aktov ter poznavanje sedanjih in oceno prihodnjih potreb v prostoru. Ob upoštevanju navedenega občina v izhodiščih za pripravo OPN opredeli in utemelji namen in potrebo po pripravi OPN ter med drugim tudi ključne vsebinske predloge in nameravane rešitve prostorskega razvoja, ki jih namerava urediti z OPN, skupaj z obrazložitvijo, kako so pri tem upoštevani nadrejeni prostorski akti.

Ministrstvo ima po določbah 39. člena ZUreP-2 v postopkih priprave prostorskih aktov vlogo državnega nosilca urejanja prostora za področje kmetijskih zemljišč.

V postopkih priprave prostorskih aktov in drugih zadevah urejanja prostora ministrstvo skrbi za:

- ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane,
- trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo in
- ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.

Za pripravo usmeritev za oblikovanje izhodišč za pripravo sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji za širitev kamnoloma Vetrnik ter ureditev območja gradu

Bogenšperk (v nadaljevanju: SD OPN Vetrnik, Bogenšperk) je ministrstvo prejelo naslednje gradivo:

- tekstualni del OPN (Predlog izhodišč za pripravo SD OPN za Občino Šmartno pri Litiji za širitev kamnoloma Vetrnik ter ureditev območja gradu Bogenšperk, naročnika: Rekon d.o.o., Občina Šmartno pri Litiji, izdelovalec: Acer Novo mesto, oktober 2021),
- grafični del OPN (Ureditvena situacija pred sanacijo kamnoloma Vetrnik, Prerez kamnoloma Vetrnik pred sanacijo, Ureditvena situacija po sanaciji kamnoloma Vetrnik, Prerez kamnoloma Vetrnik po sanaciji, Območje predvidene širitve kamnoloma Vetrnik na namenski rabi prostora, Območje predvidene ureditve območja gradu Bogenšperk na namenski rabi prostora; vse priloge v formatu .pdf),
- priloge (Javno naznanilo, november 2021).

Gradivo za podajo usmeritev za oblikovanje izhodišč je ministrstvo pregledalo z vidika upoštevanja Splošnih smernic s področja varovanja kmetijskih zemljišč za pripravo občinskih prostorskih načrtov, v katerih se ne določa območij območja trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč, št. 3502-3/2021/1 z dne 23. 6. 2021 (v nadaljevanju: splošne smernice; objavljene na spletni strani: <https://www.gov.si teme/varstvo-kmetijskih-zemljisc/>) in predpisov o varovanju kmetijskih zemljišč.

Skladno z 99. členom Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE, Uradni list RS, št. 175/2020) velja, da če se s prostorskim aktom predlaga sprememba namenske rabe kmetijskih zemljišč v obsegu več kot 10 ha, kmetijsko ministrstvo naroči izdelavo strokovnih podlag. Določbe tega člena veljajo za tiste spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta, za katere občina sprejme sklep o pripravi sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta do 31. decembra 2021. To pomeni, da v kolikor bo občina sprejela sklep o začetku postopka priprave prostorskega akta v tem času in predlagala spremembo namenske rabe kmetijskih zemljišč manj kot 10 ha, izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva ni potrebna.

Iz prejetega gradiva je razvidno:

Namen SD OPN Vetrnik, Bogenšperk je širitev kamnoloma Vetrnik, ki je v upravljanju investitorja Rekon d. o. o., ter ureditev območja gradu Bogenšperk, ki ga upravlja Javni zavod Bogenšperk.

Območje kamnoloma Vetrnik: Na delu območja sedanjega pridobivalnega prostora Vetrnik 2 ima koncesionar podeljeno rudarsko pravico do leta 2046. Ne glede na trenutno zagotovljen vir, si naročnik želi zagotoviti še dolgoročnejši vir mineralne surovine, potrebne za njihovo osnovno dejavnost v gradbeništvu ter za zagotavljanje oskrbe ožjega in širšega območja kamnoloma Vetrnik. Območje širitve kamnoloma obsega zemljišča ali dele zemljišč s parcelnimi številkami: 359, 360, 365/1, 366, 367/1, 371/1, 372/1, 373/6, 842/10, vse k. o. 1850 Ježni vrh. Površina območja SD OPN za širitev kamnoloma Vetrnik v občini Šmartno pri Litiji je približno 7,9 ha (v občini Ivančna Gorica pa še 4,3 ha). Skupna površina razširjenega kamnoloma bo znašala 18,3 ha (skupaj z obstoječim kamnolomom, ki znaša 6,1 ha).

Območje gradu Bogenšperk: Območje je v veljavnem OPN opredeljeno z namensko rabo CDk (kulturna dejavnost, javna uprava, gasilski dom), parkovne površine vzhodno od gradu ter lipov drevored in preostalo območje kulturnega spomenika pa je opredeljeno z namenskima rabama kmetijsko zemljišče in gozdno zemljišče. Območje širitve stavbnih zemljišč obsega zemljišča ali dele zemljišč s parcelnimi številkami: 2029/6, 1959/1, 1958, 1957/1, 1957/2, 1944/3, 1945, 1941/1, 1960/4, vse k. o. 1846 Liberga. Predlagana je sprememba dela območja kulturnega spomenika vzhodno od gradu, tako da se na območju parka namesto kmetijskih in gozdnih

zemljišč opredeli namenska raba ZP (parki), in sicer v obsegu približno 2,5 ha. Ureditev statusa omenjenih zemljišč bo ob upoštevanju strokovne zasnove in podanih soglasjih omogočila ustrezno skrb za upravljanje celotnega območja spomenika gradu Bogenšperk, v skladu z odlokom o razglasitvi gradu Bogenšperk za kulturni spomenik državnega pomena.

V skladu s splošnimi smernicami podaja ministrstvo naslednje usmeritve:

Zaradi izrednega zmanjševanja obsega kmetijskih zemljišč kot nenadomestljivega vira za zagotavljanje prehranske varnosti prebivalstva v državi je vsaka občina dolžna skrbeti za varovanje kmetijskih zemljišč, preprečevati nesmotrno poseganje na kmetijska zemljišča ter načrtovati in skrbeti za prostorski in proizvodni razvoj kmetijstva.

Območje kamnoloma Vetrnik: Iz tekstualnega dela gradiva je razvidno, da se poseg širitve kamnoloma Vetrnik načrtuje tudi na kmetijskih zemljiščih (sliki 5 in 9).

Iz splošnih smernic izhaja, da se območja mineralnih surovin načrtuje fazno. Če na načrtovanem območju mineralnih surovin po končanju pridobivanja mineralnih surovin ni mogoče vzpostaviti kmetijskih zemljišč, mora občina zagotoviti prerazporeditev kmetijskih in stavbnih zemljišč ob izpolnjevanju pogoja enake površine in kvalitete kmetijskih zemljišč v skladu z 11.1. točko splošnih smernic. Izjemoma se lahko vzpostavijo nadomestna kmetijska zemljišča v skladu s 11.2. točko splošnih smernic.

Če je na načrtovanem območju mineralnih surovin po končanju pridobivanja mineralnih surovin možno vzpostaviti kmetijska zemljišča, naj občina za načrtovano območje mineralnih surovin predloži sanacijski program, iz katerega je razvidno, kdaj in na kakšen način bodo kmetijska zemljišča vzpostavljena. V OPN naj se za predvideno območje mineralnih surovin določi posebno EUP, v tekstualnem delu odloka pa določi prostorske izvedbene pogoje, iz katerih bo razvidno, kdaj po končanju pridobivanja mineralnih surovin in sanaciji bodo kmetijska zemljišča rekultivirana in vrnjena v namensko rabo.

Območje gradu Bogenšperk: Če občina načrtuje spremembo namenske rabe kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišča na območju občine oziroma posameznega naselja, kjer večina prostih površin, ki so primerne za zgostitve, prenovo ali spremembo rabe še ni izkoriščenih, se sprememba namenske rabe kmetijskega zemljišča lahko dopusti kot prerazporeditev namenske rabe stavbnih zemljišč v kmetijska zemljišča ob izpolnjevanju pogoja primerljive površine in kvalitete kmetijskih zemljišč, na katerih se načrtuje sprememba namenske rabe.

Predlagani poseg zunaj območij naselij je večji od 5000 m², zato naj občina predlaga izvedljive variantne rešitve v skladu z 2. in 4. členom Pravilnika o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Uradni list RS, št. 110/08 in 43/11 – ZKZ-C, v nadaljevanju: pravilnik o kriterijih).

V kolikor občina razpolaga z zgodovinskimi viri oz. dokumentacijo, ki izkazuje, da so bile obravnavane površine v okolici gradu Bogenšperk v preteklosti že namenjene parkovnim površinam, naj le-to predloži v naslednjih fazah postopka sprememb in dopolnitev prostorskega akta.

Občina naj v nadaljevanju postopka za posege na obeh območjih priloži elaborat posegov na kmetijska zemljišča, ki bo v skladu s 4. členom pravilnika o kriterijih oziroma s točko 16 splošnih smernic. V elaboratu naj bo predstavljena tudi bilanca površin nepozidanih stavbnih zemljišč na ravni celotne občine ter po naseljih po podrobnih namenskih rabah, in sicer nominalna vrednost in delež.

V nadaljevanju postopka naj občina v vektorskem sloju (shape format) prikaže podatke predlaganih posegov na kmetijska zemljišča ter podatke predlagane in veljavne namenske rabe na nivoju občine.

Navedene usmeritve bo ministrstvo upoštevalo v postopku priprave SD OPN Vetrnik, Bogenšperk Občine Šmartno pri Litiji na podlagi ZUreP-2.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Nina Tomec
višja svetovalka

dr. Jože Podgoršek
minister

Poslano:

- Občina Šmartno pri Litiji - po elektronski pošti na naslov: info@smartno-litija.si
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja - po elektronski pošti na naslov: gp.mop@gov.si;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje - po elektronski pošti na naslov: gp.mop@gov.si.